

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Lukášem Hlouchem, Ph.D., v právní věci žalobce: **O. P.**, bytem, zastoupeného Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem Na Zlatnici 301/2, 147 00 Praha 4, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**, se sídlem Žerotínovo nám. 3, 602 00 Brno, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 11. 2015, č. j. JMK 141232/2015, sp. zn. S-JMK 71970/2015/ODOS/lb,

t a k t o:

- I. Rozhodnutí Krajského úřadu Jihomoravského kraje ze dne 4. 11. 2015, č. j. JMK 141232/2015, sp. zn. S-JMK 71970/2015/ODOS/lb, **se z r u š u j e** a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Rozhodnutí Městského úřadu Znojmo, odbor dopravy, ze dne 31. 3. 2015, sp. zn. 14676/2014/Douš, č. j. MUZN 24233/2015, **se z r u š u j e**.
- III. Žalovaný **je p o v i n e n** uhradit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši **15342 Kč**, a to ve lhůtě do 30 dnů od právní moci rozsudku k rukám zástupce žalobce Mgr. Jaroslava Topola, advokáta se sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4.

O d ů v o d n ě n í:

I. Vymezení věci

Žalobce napadl u Krajského soudu v Brně (dále také „krajský soud“) svou žalobou rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 11. 2015, č. j. JMK 141232/2015, sp. zn. S-JMK 71970/2015/ODOS/lb (dále také „napadené rozhodnutí“), jímž bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí Městského úřadu Znojmo, odbor dopravy (dále také „prvostupňový správní orgán“), ze dne 31. 3. 2015, sp. zn. 14676/2014/Douš, č. j. MUZN 24233/2015 (dále také

„prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím byl žalobce shledán vinným ze spáchání přestupku podle ust. § 125c odst. 1 písm. f) bod 7 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění ke dni vydání prvostupňového rozhodnutí (dále také „zákon o silničním provozu“), kterého se měl dopustit tím, že dne 16. 11. 2014 v 14:40 hod. na silnici č. 1/38, v obci, okr. Znojmo, jako řidič motocyklu tov. zn., předjížděl nezjištěný počet vozidel, který přijížděl k dopravně přenosnému signalizačnímu zařízení, na kterém svítilo červené světlo, přičemž se bezpečně nezařadil před první z předjížděných vozidel a zůstal stát v druhé řadě u tohoto vozidla. Za spáchání daného přestupku mu byla uložena pokuta ve výši 5.000 Kč, zákaz řízení motorových vozidel na dobu šest měsíců a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1.000 Kč.

II. Napadené rozhodnutí

Žalovaný nejprve zrekapituloval skutkový stav věci a dosavadní průběh řízení, přičemž uvedl, že odvolání žalobce směřovalo proti prvostupňovému rozhodnutí v celém rozsahu. Nejprve se tedy zabýval otázkou, zda je přezkoumatelné, resp. způsobilé odvolacího přezkumu. V této souvislosti uvedl, že z odůvodnění prvostupňového rozhodnutí je patrné, jakými úvahami se řídil, když žalobce shledal vinným ze spáchání výše uvedeného přestupku a uložil mu pokutu a zákaz řízení na samotné spodní hranici zákonem stanovené sazby. Co se týče skutkového stavu, ten byl dle názoru žalovaného prokázán bez důvodných pochybností, a to s ohledem na listiny založené ve spisu a provedené svědecké výpovědi policistů, jejichž věrohodnost nebyla důvodně zpochybněna. Ztotožnil se tak s názorem prvostupňového správního orgánu, že policisté konzistentně popsali průběh jednání žalobce, aniž by byli jakýmkoliv způsobem motivováni uvádět nepravdivé skutečnosti, popř. účelově vypovídat v jeho neprospěch. Ve vztahu k formě zavinění poté žalovaný uvedl, že v dané věci je postačující naplnění nevědomé nedbalosti, neboť řidič motorového vozidla, jako držitel řidičského oprávnění, přinejmenším měl a mohl vědět, že se dopouští přestupku. Materiální stránka byla dle jeho názoru rovněž naplněna, a to tím, že žalobce svým jednáním ohrozil život, zdraví či majetek ostatních účastníků silničního provozu. Co se týče uložených sankcí, odkázal žalovaný na skutečnost, že prvostupňový správní orgán v tomto ohledu zohledňoval v souladu se zákonem závažnost přestupku, způsob, následky a okolnosti jeho spáchání, včetně míry zavinění. Z těchto důvodů uložil pokutu i zákaz řízení na samotné spodní hranici zákonem stanovené sazby.

III. Žaloba

Žalobce nejprve namítal, že nebyl zjištěn skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Dle jeho názoru je z hlediska právní kvalifikace rozhodující, zda byla vozidla v pohybu, neboť je třeba odlišovat zákonný režim předjíždění a objíždění. V prvostupňovém rozhodnutí je stanoveno, že svým vozidlem předjížděl vozidla přijíždějící k signalizačnímu zařízení. Dle svědeckých výpovědí policistů, jejichž vozidlo mělo být rovněž předjížděno, svítilo na signalizačním zařízení červené světlo, z čehož lze dle názoru žalobce dovodit, že vozidla již stála. V této souvislosti tak poukázal na skutečnost, že policista G. vypověděl, že jejich vozidlo bylo asi páté v řadě, přičemž v době předjíždění stálo. Z toho žalobce dovodil, že musela stát i první čtyři vozidla. Tato skutečnost však nebyla v průběhu správního řízení dostatečně zjištěna. Ze svědeckých výpovědí tak podle žalobce nevyplývá, že by jednotlivá vozidla předjížděl, ale pouze objížděl. K tomu dodal, že policistka V. nebyla dokonce schopna přesně určit, zda jejich vozidlo jelo či stálo. Z toho důvodu žalobce uvedl, že jeho jednání lze kvalifikovat pouze jako objíždění, na které se příslušná skutková podstata přestupku nevztahuje. V případě objíždění pak stanovuje právní úprava dvě podmínky. Řidič nesmí ohrozit nebo omezit protijedoucí vozidla a nesmí ohrozit ostatní účastníky silničního provozu. Ve vztahu k první podmínce žalobce uvedl, že v projednávané věci musí být splněna, neboť byl provoz omezen pouze na jeden jízdní pruh. K tomu doplnil, že v protisměru by mohlo jet vozidlo pouze za předpokladu, že červené světlo na signalizačním zařízení svítilo již dlouhou

dobu. To by však potvrzovalo, že kolona vozidel již musela stát. Co se týče druhé podmínky, policista G. vypověděl, že měl ohrozit sám sebe a řidiče prvního vozidla v koloně. Ani to však dle názoru žalobce nenaplnuje ohrožení ostatních účastníků silničního provozu.

Žalobce tedy odmítl, že by se svým jednáním dopustil přestupku podle ust. § 125c odst. 1 písm. f) bod 7 zákona o silničním provozu, neboť dopadá pouze na případy předjíždění, nikoliv objíždění. Bez ohledu na tuto skutečnost dále uvedl, že i za předpokladu použité právní kvalifikace je nutné respektovat formální stránku přestupku, a to ve vztahu k související povinnosti stanovené v ust. § 17 odst. 5 písm. b) zákona o silničním provozu. Pokud by tedy žalobce započal předjížděcí manévř v situaci, kdy se vozidla pohybovala, nemohl předvídat, že mezitím dojde ke změně okolností v podobě červeného světla na signalizačním zařízení a souvisejícímu zastavení vozidel v koloně. V tomto ohledu žalobce spatřuje absenci zavinění, a to rovněž ve formě nevědomé nedbalosti. Dále namítal, že v rámci odůvodnění prvostupňového rozhodnutí je argumentováno porušením povinnosti řidiče dle ust. § 17 odst. 5 písm. a) a b) zákona o silničním provozu, přestože byl ve výroku uznán vinným pouze z porušení povinnosti dle písm. b) daného ustanovení zákona. K tomu žalobce doplnil, že zákonnou povinnost předjíždět pouze v případě, kdy je možné se bezpečně zařadit před předjížděná vozidla, je třeba hodnotit k okamžiku započetí předjíždění. Nadto nebylo v projednávané věci prokázáno, že by se žalobce nemohl před předjížděná (objížděná) vozidla bezpečně zařadit. Další námitkou poté žalobce brojil proti náležitostem výroku prvostupňového rozhodnutí, neboť v něm absentuje uvedení formy zavinění. Místo spáchání přestupku navíc není ve výroku dostatečně konkretizováno. Z těchto důvodů žalobce navrhl, aby krajský soud napadené a prvostupňové rozhodnutí zrušil.

IV. Vyjádření žalovaného a replika žalobce

Žalovaný ve svém **vyjádření** uvedl, že s podanou žalobou nesouhlasí, přičemž napadené rozhodnutí považuje za správné, odůvodněné a stejně jako prvostupňové rozhodnutí, vydané v souladu s právními předpisy. Ve vztahu k žalobním námitkám pak doplnil, že skutkový stav byl dostatečně prokázán, a to na základě svědeckých výpovědí policistů, kteří shodně uvedli, že vozidla v koloně dobržďovala ke světelnému signalizačnímu zařízení, tedy byla v pohybu. Jednání žalobce tak bylo správně kvalifikováno jako předjíždění naplňující znaky skutkové podstaty daného přestupku. Co se týče zavinění, to bylo dle názoru žalovaného dostatečně specifikováno v odůvodnění napadeného a prvostupňového rozhodnutí, a to ve formě nevědomé nedbalosti. Závěrem pak žalovaný uvedl, že jednání žalobce představovalo porušení povinnosti řidiče dle ust. § 17 odst. 5 písm. b) zákona o silničním provozu. S ohledem na tyto skutečnosti žalovaný navrhl, aby krajský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Ve své **replice** žalobce vycházel z již podané žaloby. Předně připomněl, že ze svědeckých výpovědí policistů nebylo zjištěno, že by kolona vozidel dobržďovala, neboť policejní vozidlo stálo. Logicky tedy musela stát i vozidla před ním, jinak by stálo “uprostřed silnice“. Závěr žalovaného o pohybu předjížděných vozidel tak nemá oporu ve spisu. Žalovaný dle názoru žalobce dospěl na základě hodnocení důkazů k závěru, který z nich nevyplývá. Tím učinil své rozhodnutí nepřezkoumatelným. Podle žalobce není relevantní argument, že svědectví policistů bylo věrohodné, neboť je podstatné, že nevypověděli to, k čemu příslušný správní orgán dospěl. Dále žalobce uvedl, že ve vztahu k otázce zavinění namítal jeho absenci ve výroku prvostupňového rozhodnutí, přičemž konkrétní forma zavinění nebyla ve správním řízení zjištěna. Správní orgány totiž dle názoru žalobce pouze reprodukovaly zákonnou definici nevědomé nedbalosti, ale neuvedly žádné úvahy vztahující se k projednávané věci, čímž učinily svá rozhodnutí nepřezkoumatelnými. Z těchto důvodů

žalobce setrval na svém návrhu učiněném v žalobě a požadoval zrušení napadeného a prvostupňového rozhodnutí v celém rozsahu.

V. Správní spis

Z obsahu úředního záznamu a oznámení přestupku je zřejmé, že dne 16. 11. 2014 v 14:40 hod. byl žalobce zastaven policejní hlídkou, a to z důvodu podezření ze spáchání výše uvedeného přestupku pro porušení povinnosti řidiče stanovené v ust. § 17 odst. 5 písm. b) zákona o silničním provozu. Současně je uvedeno, že žalobce se spácháním přestupku nesouhlasil, na místě se k věci nevyjádřil a úřední záznam odmítl podepsat. Na základě těchto skutečností mu bylo ze strany prvostupňového správního orgánu doručeno oznámení o zahájení řízení a předvolání k ústnímu jednání na 23. 2. 2015 v 10:00 hod. K němu se na základě plné moci dostavil zmocněnec žalobce Ing. M. J., nar. V průběhu ústního jednání byl proveden důkaz sdělením obsahu listiny založených ve spisu, a to ve smyslu oznámení přestupku, úředního záznamu z místa spáchání přestupku, úředního záznamu ze dne 20. 11. 2014 a výpisu z evidenční karty řidiče. Dále byl proveden důkaz výsledkem dotčených policistů, resp. pana L. G., nar. a paní N.V., nar. Zmocněnci byla rovněž na základě žádosti stanovena lhůta k vyjádření do 9. 3. 2015.

Policista G. k věci uvedl, že na dotčeném místě přijížděli asi jako pátí v koloně vozidel ke světelnému signalizačnímu zařízení, na kterém svítila červená, když v pozici řidiče viděl ve zpětném zrcátku, jak celou kolonu předjíždí žalobce na motocyklu. Ten se nakonec nedokázal zařadit před dojíždějící první vozidlo v koloně a zůstal stát vedle něj. Z toho důvodu jej s kolegyní zastavili a sepsali úřední záznam o přestupku, neboť žalobce chtěl věc řešit ve správním řízení. K následným dotazům správního orgánu policista G. uvedl, že žalobce předjížděl kolonu v protisměrném pruhu, přičemž zastavil motocykl na úrovni prvního vozidla, aniž by věděl jeho přesnou polohu. Dále vypověděl, že při předjíždění jejich vozidla ještě stáli, ale celá kolona dobržděla, neboť na světelném zařízení svítila červená. Žalobce je viděl až v momentě, kdy je předjížděl, ale nebyl přímo za jejich vozidlem. K dalším otázkám zmocněnce poté policista G. potvrdil, že žalobce pomalu předjížděl jedoucí kolonu vozidel po jeho pravé straně, přičemž si není vědom, že by na dané pozemní komunikaci byl vyznačen zákaz předjíždění. Závěrem uvedl, že žalobce svým jednáním ohrozil sebe a omezil řidiče prvního vozidla v koloně. Jeho jednání však nebylo nijak zaznamenáno. Tvzení zmocněnce, že se měl žalobce bezpečně zařadit do kolony stojících vozidel ve svém jízdním pruhu, označil policista G. za lživé a odkázal na obsah úředního záznamu.

Co se týče svědecké výpovědi policistky V., ta uvedla, že s kolegou popojížděli ve vozidle směrem k semaforu, když je z levé strany začal předjíždět motocykl, který se nakonec zařadil vedle prvního vozidla v koloně. Následně došlo k jeho zastavení, legitimaci řidiče a dalším úkonům, které vyústily v sepsání úředního záznamu. K dotazům správního orgánu poté policistka V. uvedla, že jí kolega sdělil, že je předjíždí motocykl, který se následně zastavil vedle prvního vozidla v koloně. Zda řidič předjížděl ve středu nebo v levém jízdním pruhu však nebyla schopna upřesnit. Dále k otázkám zmocněnce uvedla, že při předjíždění již svítila na signalizačním světelném zařízení červená, přičemž žalobce předjížděl již některá, za nimi jedoucí vozidla. Shodně s policistou G. rovněž sdělila, že v místě spáchání přestupku není stálý zákaz předjíždění a nejspíše ani přenosný. Na rozdíl od předchozího svědka nicméně nebyla schopna říci, zda žalobce přímo ohrozil ostatní účastníky silničního provozu. Co se týče zdokumentování přestupku, policistka V. potvrdila, že žádný záznam nebyl pořízen, neboť neměli puštěnou videokameru. Žalobce však dle její výpovědi omezil prvního řidiče v koloně tím, že mu musel dát přednost. Nebyla dále schopna upřesnit, zda se

první vozidlo při zařazení žalobce do jízdního pruhu pohybovalo nebo již stálo. K dotazu zmocněnce poté uvedla, že žalobce se pohyboval někde kolem středu, resp. spíše v protisměru, aniž by byla schopna polohu konkretizovat (v tomto ohledu vycházela z šířky komunikace a polohy ostatních vozidel). Současně potvrdila, že na vozovce bylo vodorovné dopravní značení, aniž by věděla, jakého druhu.

Následně bylo prvostupňovému správnímu orgánu doručeno vyjádření zmocněnce ze dne 19. 3. 2015, ve kterém uvedl, že doposud nebyly provedeny žádné důkazy, které by prokazovaly protiprávnost jednání žalobce. Současně doplnil, že z obsahu provedených výsledků policistů vyplývá, že k žádnému předjíždění nedošlo, a i kdyby došlo, nejednalo by se o přestupek, neboť v daném místě nebylo předjíždění dopravní značkou zakázáno, resp. nejednalo se ani o porušení povinnosti řidiče dle ust. § 17 odst. 5 zákona o silničním provozu. Zmocněnec dále konstatoval, že sami policisté vypověděli, že žalobce neomezil protijedoucí řidiče, ale pouze toho, kterého předjížděl, což není přestupek. Sám sebe pak z podstaty věci ohrozit nemohl, neboť předjížděné vozidlo stálo. Z těchto důvodů zmocněnec navrhl, aby bylo řízení zastaveno, neboť projednávaný skutek není přestupkem.

Krátce poté došlo k vydání **prvostupňového rozhodnutí**, kterým byl žalobce shledán vinným ze spáchání daného přestupku a byla mu uložena pokuta ve výši 5.000 Kč, zákaz řízení na dobu šest měsíců a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1.000 Kč. Prvostupňový správní orgán nejprve v rámci odůvodnění podrobně zrekapituloval dosavadní průběh řízení, a to zejména se zaměřením na obsah svědeckých výpovědí policistů. Následně uvedl, že při svém rozhodování vycházel z listin založených ve spisu a z uvedených výpovědí, které považuje za věrohodné. Dle jeho názoru bylo dostatečně prokázáno, že žalobce předjížděl neustavený počet vozidel přijíždějících k signalizačnímu značení, na kterém svítila červená, přičemž se bezpečně nezařadil před první vozidlo, ale zůstal stát vedle něj. V tomto kontextu prvostupňový správní orgán odkázal na ust. § 17 odst. 5 písm. a) a b) zákona o silničním provozu a doplnil, že řidič může předjíždět pouze za předpokladu, že má dostatečný rozhled potřebný k bezpečnému předjetí a pokud se může bezpečně zařadit před vozidla, která se chystá předjet. Žalobce se však nezařadil před první vozidlo, ale zůstal stát vedle něj, čímž spáchal přestupek dle ust. § 125c odst. 1 písm. f) bod 7 zákona o silničním provozu, jehož materiální stránka je dána ohrožením života a zdraví ostatních účastníků silničního provozu. Co se týče subjektivní stránky, resp. otázky zavinění, ta byla dle prvostupňového správního orgánu dána ve formě nevědomé nedbalosti, neboť žalobce ve vztahu ke svým osobním poměrům (držitel řidičského oprávnění) a dalším okolnostem, alespoň vědět měl a mohl, že svým jednáním porušuje povinnost řidiče stanovenou v § 17 odst. 5 písm. b) zákona o silničním provozu. Sankce pak byla uložena na samotné spodní hranici zákonem stanovené sazby, a to při zohlednění zákonem stanovených skutečností. K tomu správní orgán doplnil, že jednání žalobce spočívalo v závažném porušení dopravních předpisů, přičemž polehčující okolností byla skutečnost, že žalobce se za poslední tři roky dopustil pouze jednoho méně závažného přestupku.

Proti prvostupňovému rozhodnutí bylo podáno blanketní odvolání, které bylo následně doplněno dne 14. 7. 2015. V něm žalobce prostřednictvím svého zmocněnce uvedl, že z obsahu svědeckých výpovědí policistů nelze dovozovat, že by se dopustil přestupku, který mu je kladen za vinu. Ve vztahu k otázce předjíždění, které je obsaženo ve skutkové podstatě přestupku doplnil, že není v zákoně přesně definováno, kdy ovšem z dikce ust. § 17 zákona o silničním provozu vyplývá, že lze předjet pouze jedoucí vozidla. V projednávané věci se tak dle jeho názoru jednalo pouze o objíždění, které je u motocyklistů obvyklé. Při objíždění je pak řidič s ohledem na ust. § 16 téhož zákona povinen neohrožovat a neomezovat protijedoucí

řidiče a neohrožovat ostatní účastníky silničního provozu. V tomto kontextu zmocněnec odkázal na svědeckou výpověď policisty G., že žalobce svým jednáním ohrozil pouze sám sebe a omezil prvního řidiče v koloně vozidel. Nemohl tedy porušit ani podmínky stanovené pro objíždění. Prvostupňový správní orgán tak dospěl k nesprávným skutkovým zjištěním, která nemají oporu ve spisu. Dále bylo v doplnění odvolání namítnuto, že se prvostupňový správní orgán dostatečně nevypořádal s námitkami žalobce, čímž učinil své rozhodnutí nepřezkoumatelným. Z těchto důvodů zmocněnec navrhl, aby žalovaný řízení zastavil, popř. zrušil prvostupňové rozhodnutí a vrátil věc k dalšímu řízení.

VI. Posouzení věci krajským soudem

Krajský soud předně posuzoval, zda byly splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“), osobou oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.) a jedná se o žalobu přípustnou (§ 65, § 68, § 70 s. ř. s.).

V souladu s ust. § 75 odst. 1, 2 s. ř. s. přezkoumal krajský soud napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů, včetně řízení předcházejícího jeho vydání, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.

Krajský soud ve věci rozhodl v souladu s ust. § 76 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. bez nařízení ústního jednání.

Po důkladném posouzení všech žalobních námitek dospěl krajský soud k závěru, že **žaloba je důvodná.**

Krajský soud v první řadě uvádí, že žalobce v žalobě sdružil hned několik námitek, týkajících se jednak nesplnění zákonné povinnosti správních orgánů zjistit skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti a směřující proti výroku prvostupňového rozhodnutí, který je z důvodu absence formy zavinění a nedostatečné konkretizace místa spáchání přestupku nesrozumitelný, resp. nepřezkoumatelný. Krajský soud se tedy jednotlivým námitkám věnoval v pořadí, v jakém byly uplatněny.

V projednávané věci je mezi žalobcem a žalovaným předmětem sporu určení toho, zda lze jednání žalobce kvalifikovat jako přestupek dle ust. § 125c odst. 1 písm. f) bod 7 zákona o silničním provozu, jehož skutková podstata zní: „*Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že v provozu na pozemních komunikacích při řízení vozidla předjíždí vozidlo v případech, kdy je to obecnou, místní nebo přechodnou úpravou provozu na pozemních komunikacích zakázáno.*“ Z výpovědí zasahujících policistů je zřejmé, že v době údajného spáchání přestupku žalobcem nebylo na dané pozemní komunikaci předjíždění vozidel zakázáno místní či přechodnou úpravou provozu na pozemních komunikacích, resp. dopravním značením. Správní orgány tak dovodily protiprávnost jednání žalobce na základě svědeckých výpovědí zasahujících policistů, kteří měli uvést, že vozidla stojící před nimi v koloně dojížděla k světelnému signalizačnímu zařízení, přičemž žalobce se nestačil zařadit před první vozidlo, ale zůstal stát vedle něj. V tomto ohledu správní orgány vycházely z obecné úpravy provozu na pozemních komunikacích, která je ve vztahu k projednávané věci zakotvena v ust. § 17 odst. 5 písm. b) zákona o silničním provozu, který jako jednu z povinností řidiče stanoví, že: „*Řidič nesmí předjíždět, jestliže by se nemohl bezpečně zařadit před vozidlo nebo vozidla, která hodlá předjet.*“ Žalobce však namítá, že správní orgány vycházely ze špatně zjištěného skutkového stavu, neboť ze svědeckých výpovědí policistů nelze dovodit, že se předjížděná vozidla pohybovala, ale naopak stála. V takovém případě nelze uvažovat o aplikaci dané skutkové

podstaty přestupku, neboť dopadá pouze na předjíždění, nikoliv objíždění stojících vozidel, které reguluje ust. § 16 zákona o silničním provozu: „Řidič, který při objíždění vozidla, jež zastavilo nebo stojí, nebo při objíždění překážky provozu na pozemních komunikacích anebo chodce vybočuje ze směru své jízdy, nesmí ohrozit ani omezit protijedoucí řidiče a ohrozit ostatní účastníky provozu na pozemních komunikacích. Přitom musí dávat znamení o změně směru jízdy.“

Krajský soud nejprve připomíná, že jednání žalobce nebylo žádným způsobem zdokumentováno a skutkový stav věci byl před prvostupňovým správním orgánem zjišťován pouze na základě svědeckých výpovědí policistů a listin založených ve spisu (oznámení přestupku a úřední záznamy). To samo o sobě nelze považovat za problematické, neboť v daném případě policisté neprováděli plánovanou silniční kontrolu vozidel, ale pouze reagovali na nepředvídatelné jednání žalobce, který dle správních orgánů předjížděl kolonu vozidel, ve které se nacházelo také policejní vozidlo. Stejným způsobem se ostatně opakovaně vyjádřil také Nejvyšší správní soud, když judikoval, že přestupkové jednání, které spočívá například v nepřipoutání se bezpečnostním pásem, držení mobilního telefonu za jízdy či nedání přednosti v jízdě, je pozorovatelné pouhým okem a lze jej prokázat pouze na základě svědecké výpovědi policistů a listin založených ve spisu (k tomu srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 6. 2015, č. j. 7 As 87/2015 – 29 a ze dne 22. 5. 2013, č. j. 6 As 22/2013 – 27; všechna dále citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou přístupná na www.nssoud.cz).

Krajský soud se domnívá, že tento závěr lze bez pochyby aplikovat také ve vztahu k jednání žalobce. V tomto kontextu je pak možné vycházet z premisy, že policisté vystupují při provádění silniční kontroly v pozici úřední osoby, která nemá osobní zájem na výsledku řízení. Pokud tedy z okolností konkrétního případu nevyplývá něco jiného, je možné jejich výpovědi považovat za věrohodné, jak judikoval také Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 27. 9. 2007, č. j. 4 As 19/2007-114, když uvedl, že: „K osobě policisty a tím i věrohodnosti jeho výpovědi Nejvyšší správní soud dodává, že nemá důvodu pochybovat o pravdivosti jeho tvrzení, neboť na rozdíl od stěžovatele neměl policista na věci a jejím výsledku jakýkoli zájem, vykonával jen svoji služební povinnost při níž je vázán závazkem, aby případný zásah do práv a svobod osob, jimž by v souvislosti s jeho činností mohla vzniknout újma, nepřekročil míru nezbytnou k dosažení účelu sledovaného služebním zákrokem nebo úkonem; nebyl zjištěn žádný důvod, pro který by policista v této věci uvedené zásady překročil. Nebyla proto shledána důvodnou námitka stěžovatele, že správní orgány i krajský soud vycházely v dané věci z "trojjediného zdroje", jímž bylo "Oznámení přestupku", úřední záznam a svědecká výpověď téhož policisty.“ K tomu nicméně krajský soud dodává, že za situace, kdy je výslech policistů v podstatě jediným či stěžejním důkazním prostředkem, je nutné klást zvýšené požadavky na to, aby byly jejich svědecké výpovědi navzájem konzistentní, přičemž by měly v kontextu úředního záznamu a oznámení přestupku bez důvodných pochybností prokazovat skutkový stav svědčící o protiprávnosti jednání obviněného z přestupku.

V projednávané věci však dle názoru krajského soudu svědecké výpovědi policistů nejsou navzájem konzistentní, přičemž lze spatřovat určité rozpory také v nich samotných. Policista G. totiž při popisu skutkového stavu uvedl, že byl v pozici řidiče a ve zpětném zrcátku viděl, jak kolonu vozidel předjíždí žalobce. Na následně položený dotaz správního orgánu nicméně odpověděl, že žalobce, resp. jeho motocykl, viděl až v okamžiku, kdy jejich vozidlo předjížděl. Tato dvě tvrzení jsou navzájem neslučitelná. Policistka V. v tomto ohledu ve své výpovědi uvedla, že jí bylo kolegou sděleno, že je předjíždí motocykl, který se zařadil

vedle prvního vozidla. Dále ovšem k dalšímu dotazu sdělila, že žalobce nejel přímo za nimi, ale předjížděl již jiná vozidla v koloně. Krajský soud tedy poukazuje na skutečnost, že policistka V. nejprve uvedla, že jí bylo jednání žalobce pouze zprostředkováno policistou G., ale následně vypověděla, že již předjížděl vozidla, která jela za nimi. Za zásadní pak považuje krajský soud skutečnost, že policisté se ve svých výpovědích neshodují na tom, zda jejich vozidlo v době jednání žalobce stálo nebo se pohybovalo. Zatímco policista G. jednoznačně vypověděl, že jejich vozidlo v době předjíždění stálo, policistka V. uvedla, že v dané době přijížděli s ostatními vozidly ke světelnému signalizačnímu zařízení. Oba policisté se pak shodují na tom, že na něm svítilo červené světlo signalizující zastavení, přičemž policistka V. nebyla schopna určit, zda první vozidlo v koloně v době předjíždění již stálo či nikoliv.

S ohledem na výše uvedené tak krajský soud uvádí, že může nastat situace, kdy jsou v rámci svědecké výpovědi některé její části zkreslené či nekorespondují s jinak popsáním skutkovým dějem. Pokud tedy správní orgán postupuje způsobem, že ze svědecké výpovědi některé její části považuje pro prosouzení věci za významnější než jiné, musí v rámci odůvodnění svého rozhodnutí náležitě zdůvodnit, na základě jakých úvah postupoval. Takové zdůvodnění však v prvostupňovém rozhodnutí zcela absentuje, neboť se prvostupňový správní orgán omezil pouze na konstatování, že policisté jsou jako svědci věrohodní, přičemž z jejich výpovědí vyplývá, že ke světelnému signalizačnímu zařízení přijížděla kolona vozidel, kterou žalobce předjížděl. V rámci odůvodnění se tak nevypořádal s tím, že svědecké výpovědi policistů obsahují v určitých aspektech vnitřní rozpory a dokonce si i vzájemně zčásti odporují. Nelze pak opomenout, že v průběhu správního řízení byla ze strany žalobce, resp. jeho zmocněnce, prezentována zcela odlišná verze skutkového děje, která protiprávnost jeho jednání ve smyslu zakázaného předjíždění vylučovala. V tomto ohledu krajský soud odkazuje na judikaturu Nejvyššího správního soudu, který ve svém rozsudku ze dne 25. 7. 2006, č. j. 6 As 47/2005-84, uvedl, že: *„Existence rozporů mezi jednotlivými důkazy není neobvyklá, přičemž v takové situaci je správní orgán povinen důkazní postup řádně popsat a logicky i věcně přesvědčivě odůvodnit, jakým způsobem se s těmito rozpory vypořádal a z jakých důvodů uvěřil jedné z vzájemně protichůdných skutkových verzí.“* Uvedený závěr vyplývá ze skutečnosti, že v přestupkovém řízení je v souladu s ust. § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění ke dni vydání napadeného rozhodnutí (dále jen „správní řád“), správní orgán povinen zjistit skutkový stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Současně ust. § 50 odst. 4 správního řádu stanovuje, že správní orgán přihlíží ke všemu, co v řízení vyšlo najevo, a to včetně toho, co uvedli účastníci. Přestože tedy byly s ohledem na rozpory svědeckých výpovědí policistů dány důvodné pochybnosti o tom, zda vozidla v koloně stála nebo se pohybovala, resp. zda jednání žalobce naplňovalo zákonné znaky objíždění nebo předjíždění, správní orgány v rozporu se zásadou *in dubio pro reo* shledaly žalobce vinným ze spáchání výše uvedeného přestupku, a to pro porušení povinnosti řidiče dle ust. § 17 odst. 5 písm. b) zákona o silničním provozu.

Žalobce dále v žalobě uvedl, že i v případě, kdyby jeho jednání bylo kvalifikováno jako předjíždění, bylo by třeba posuzovat, zda mohl při jeho započetí důvodně předpokládat, že se nebude schopen bezpečně zařadit zpět do svého jízdního pruhu. Ve vztahu k projednávané věci pak uvedl, že s předjížděním by bylo z jeho strany započato v okamžiku, kdy nemohl důvodně předpokládat, že vozidla jedoucí v koloně budou teprve v průběhu předjížděcího manévru zastavovat, a to v důsledku změny na světelném signalizačním zařízení. Krajský soud k tomu uvádí, že z díkce ust. § 17 odst. 5 písm. b) zákona o silničním provozu za použití jazykového výkladu spíše vyplývá, že řidič za určitých okolností *“nesmí předjíždět”*, nikoliv například, že *“nesmí započít s předjížděním”*. Takový výklad by však zcela neodpovídal realitě silničního provozu. Pokud se řidič rozhodne předjíždět před ním

jedoucí vozidla, je zcela pochopitelné a logické, že vyhodnocuje možnost bezpečného předjetí a následného zařazení zpět do jízdního pruhu s ohledem na aktuální podmínky provozu na pozemní komunikaci, přičemž samozřejmě musí do značné míry předvídat jejich budoucí vývoj. Pokud však nenasvědčuje nic tomu, že by mohlo být předjíždění problematické, neboť se typicky jedná o přehledný úsek pozemní komunikace, bez přítomnosti protijedoucích vozidel a za dobré viditelnosti, nelze řidiči přičítat k tíži, pokud dojde až v průběhu předjíždění k neočekávané změně podmínek silničního provozu, které jeho zařazení do jízdního pruhu podstatně ztíží či dokonce znemožní. Obdobný závěr lze dovodit také z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 8. 2011, č. j. 2 As 106/2010-141, který ve vztahu k zákazu předjíždění dle příslušného ustanovení zákona o silničním provozu uvedl, že: „*Ustanovení § 17 odst. 2 zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu, popisuje povinnosti řidiče při zákonně zahájeném a prováděném manévru předjíždění. Naopak § 17 odst. 5 citovaného zákona taxativním způsobem vymezuje situace, ve kterých je předjíždění zakázáno, tj. kdy řidič nesmí předjížděcí manévr vůbec zahájit.*“ V rámci odůvodnění prvostupňového rozhodnutí je však v tomto kontextu pouze uvedeno, že řidič je při předjíždění povinen vědět, co se před ním děje, tedy že je provoz řízen světelným signalizačním zařízením a zda se bude moci zařadit před předjížděná vozidla či nikoliv. Prvostupňový správní orgán poté dovodil, že tuto povinnost žalobce nesplnil, neboť se nestihl zařadit před první vozidlo v koloně a stál vedle něj. Krajský soud se však s ohledem na výše uvedené domnívá, že by mělo být při této právní kvalifikaci posouzeno, zda žalobce mohl s ohledem na přehlednost pozemní komunikace, počet předjížděných vozidel, dobu signalizace zeleného světla na světelném zařízení (pokud jej mohl při započetí předjíždění vidět) a další okolnosti důvodně předpokládat, že se po předjížděcím manévru zpět bezpečně zařadit nedokáže. Tyto skutečnosti nebyly ve správním řízení vůbec posouzeny. Krajský soud však připomíná, že předně nebyl zjištěn skutkový stav tak, aby bylo možno bez důvodných pochybností dospět k závěru, že jednání žalobce naplňovalo znaky předjíždění, nikoliv objíždění.

Žalobce dále poukazoval na skutečnost, že v odůvodnění prvostupňového rozhodnutí je příslušným správním orgánem odkazováno na povinnosti řidiče vymezené v ust. § 17 odst. 5 písm. a) a b) zákona o silničním provozu, přestože byl výrokem uznán vinným ze spáchání přestupku pouze z důvodu porušení povinnosti uvedené pod písm. b) daného ustanovení zákona. Krajský soud v tomto ohledu nepovažuje prvostupňové rozhodnutí za nesrozumitelné či nepřezkoumatelné, neboť je povinnost řidiče dle ust. § 17 odst. 5 písm. a) zákona o silničním provozu uvedena pouze podpůrně, a to za účelem komplexního vymezení toho, jak by měl řidič před započatím předjíždění postupovat. Je zcela logické, že pokud nemůže řidič předjíždět, pakliže by se nebyl následně schopen bezpečně zařadit do svého jízdního pruhu, musí být ze strany zákonodárce zakázána také situace, aby řidič předjížděl, pokud před sebou nemá rozhled na takovou vzdálenost, která je k bezpečnému předjetí nezbytná. Prvostupňový správní orgán však nejen ve výroku, ale také ve zbývajících částech rozhodnutí zcela jednoznačně vycházel z předpokladu, že řidič se dopustil toliko porušení povinnosti dle ust. § 17 odst. 5 písm. b) zákona o silničním provozu, neboť se nebyl schopen bezpečně zařadit před první vozidlo v koloně.

Poslední dvě námitky žalobce směřovaly proti výroku prvostupňového rozhodnutí, který dle názoru žalobce v rozporu se zákonem neobsahuje všechny náležitosti. Není v něm totiž uvedena forma zavinění a dostatečně konkretizováno místo spáchání přestupku. V první řadě krajský soud konstatuje, že skutečnost, zda rozhodnutí obsahuje všechny zákonem stanovené náležitosti, je třeba posuzovat podle právní úpravy platné a účinné v době jeho vydání. K tomu v projednávané věci došlo dne 31. 3. 2015, tedy za účinnosti dnes již zrušeného zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění do 30. 9. 2015 (dále jen „zákon o

přestupcích, který v ustanovení § 77 stanovil, že: „*Výrok rozhodnutí o přestupku, jímž je obviněný z přestupku uznán vinným, musí obsahovat též popis skutku s označením místa a času jeho spáchání, vyslovení viny, druh a výměru sankce, popřípadě rozhodnutí o upuštění od uložení sankce (§ 11 odst. 3), o započtení doby do doby zákazu činnosti (§ 14 odst. 2), o uložení ochranného opatření (§ 16), o nároku na náhradu škody (§ 70 odst. 2) a o náhradě nákladů řízení (§ 79 odst. 1).*“ Povinnost uvádět ve výroku rozhodnutí rovněž formu zavinění byla tak do dané právní úpravy vtělena až zákonem č. 204/2015 Sb., který se však na projednávanou věc nevztahuje. V projednávané věci pak nelze argumentovat ani s odkazem na skutečnost, že pozdější právní úpravu lze použít, pakliže je to pro obviněného z přestupku příznivější, neboť se daná legislativní změna týkala pouze úpravy formální stránky rozhodnutí, resp. jeho náležitostí, nikoliv odpovědnosti za spáchaný přestupek (k tomu srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 6. 2017, č. j. 6 As 301/2016 – 36). Výrok prvostupňového rozhodnutí tak obsahuje všechny náležitosti, které byly zákonem v rozhodné době vyžadovány. Samotné zdůvodnění formy zavinění je poté dle názoru krajského v odůvodnění prvostupňového rozhodnutí dostatečné, neboť příslušný správní orgán uvedl nejen zákonnou definici nevědomé nedbalosti, ale výslovně poukázal na skutečnost, že žalobce je držitelem řidičského oprávnění a měl by tak být obeznámen s povinnostmi řidiče a související právní úpravou.

Co se týče vymezení místa spáchání přestupku, je situace komplikovanější. Již citované ust. § 77 zákona o přestupcích totiž skutečně stanovilo, že ve výroku rozhodnutí musí být kromě dalších náležitostí uvedeno také místo a čas spáchání přestupku. Ve výroku prvostupňového rozhodnutí je v tomto ohledu konkretizováno, že ke spáchání přestupku žalobcem došlo „*na silnici č. 1/38 v obci Grešlové Mýto okr. Znojmo*“. Krajský soud si je na jednu stranu vědom existence právního názoru Nejvyššího správního soudu, který vyslovil v rozsudku ze dne 28. 5. 2015, č. j. 9 As 291/2014 – 39, když judikoval, že: „*V posuzované věci bylo místo spáchání přestupku ve výroku prvostupňového rozhodnutí vymezeno jako na silnici I/15 v obci Chrástce. S námitkou nedostatečného vymezení místa (jde o silnici v délce 250 až 260 metrů) se soud neztotožňuje. Citované vymezení místa spáchání přestupku považuje za dostačující, neboť společně s časem (13:45 hodin) a způsobem spáchání přestupku konkretizuje skutek tak, aby nemohl být zaměněn s jiným. Na rozdíl od situace posuzované Nejvyšším správním soudem např. v rozsudcích ze dne 23. 10. 2010, č. j. 4 As 28/2010 – 56, ze dne 10. 12. 2014, č. j. 9 As 80/2014 – 37, a ze dne 8. 1. 2015, č. j. 9 As 214/2014 – 48, je nutné brát v úvahu to, že v nyní posuzované věci se jedná o poměrně krátký úsek silnice I/15 v délce 250 až 260 metrů (jak stěžovatel i žalovaný shodně uvedli již v řízení před krajským soudem) procházející malou obcí (resp. osadou) Chrástce, ve které nejsou pojmenovány žádné ulice. Místo spáchání přestupku tedy bylo v nyní posuzované věci na rozdíl od případů posuzovaných ve výše uvedených rozsudcích vymezeno úzce - krátkým úsekem silnice. Zároveň nevznikly žádné pochybnosti o tom, že se jedná o úsek, ve kterém je nejvyšší dovolená rychlost jízdy 50 km/h.*“ Na druhou stranu krajský soud s odkazem na citovaný výňatek rozsudku Nejvyššího správního soudu poukazuje na skutečnost, že v projednávané věci se nejedná o spáchání přestupku překročení nejvyšší dovolené rychlosti v obci, která je bez ohledu na konkrétní vymezení místa jeho spáchání dána dopravním značením začátku a konce území obce. Naopak je předmětem posuzování spáchání přestupku porušení povinnosti řidiče při tzv. zakázaném předjíždění, což dle výše uvedeného názoru krajského soudu souvisí nejen s potřebou individuálního posuzování toho, zda se ze strany žalobce jednalo o předjíždění či objíždění, ale také zda mohl před započtením předjíždění důvodně předpokládat, že se nedokáže bezpečně zařadit zpět do svého jízdního pruhu. Významnou roli tak v tomto ohledu hrají konkrétní okolnosti a podmínky na daném úseku pozemní komunikace. Z těchto důvodů je neurčité vymezení místa spáchání přestupku ve

výroku prvostupňového rozhodnutí, a to např. neuvedením konkrétního kilometru pozemní komunikace nebo čísla popisného blízké nemovitosti, vadou, která má negativní vliv na stanovení rozsahu dokazování a zajištění řádného práva na obhajobu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 12. 2014, č. j. 9 As 80/2014 – 37).

VII. Závěr a náklady řízení

Po důkladném přezkoumání napadeného rozhodnutí a řízení, které mu předcházelo, tedy shledal krajský soud žalobní námitky vůči nedostatečně zjištěnému skutkovému stavu věci a nesrozumitelnosti výroku prvostupňového rozhodnutí, co se týče konkretizace místa spáchání přestupku, za důvodné. S ohledem na uvedené vady, jimiž bylo správní řízení zatíženo, nezbylo krajskému soudu než napadené rozhodnutí zrušit a věc vrátit žalovanému k dalšímu řízení, přičemž s přihlédnutím k charakteru zjištěného pochybení shledal krajský soud nezbytným též zrušení rozhodnutí prvostupňového správního orgánu ve výroku II tohoto rozsudku (§ 78 odst. 3 s. ř. s.). Krajský soud správním orgánům ukládá, aby v navazujícím řízení v souladu se zákonem zjistily skutkový stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to včetně dostatečné konkretizace místa spáchání přestupku, neboť se jedná o obligatorní náležitost výroku prvostupňového rozhodnutí. Nebude-li skutkový stav náležitě zjištěn nebo nepodaří-li se to správním orgánům z objektivních důvodů (časový odstup atd.), je na místě postupovat ve smyslu zásady in dubio pro reo.

O nákladech řízení bylo rozhodnuto ve smyslu ust. § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci měl plný úspěch ve věci žalobce, proto má právo na náhradu nákladů řízení. Ze soudního spisu vyplývá, že žalobci vznikly náklady řízení za zaplacený soudní poplatek ve výši 3.000,- Kč a právnímu zástupci žalobce vznikly náklady za 3 úkony právní služby (převzetí a příprava věci, sepsání žaloby a podání repliky) po 3.100,- Kč podle ust. § 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a), d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), a dále má nárok na 3x režijní paušál po 300,- Kč (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu). Jelikož je zástupce žalobce plátcem daně z přidané hodnoty, zvýšil krajský soud částku odměny za právní zastoupení o tuto daň (21 %). Celkem je tedy žalovaný povinen žalobci na nákladech řízení nahradit částku 15.342,- Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku, jak je uvedeno ve výroku III. tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 29. září 2017

JUDr. Lukáš Hlouch, Ph.D., v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
K. M.